

შოთა აზხაიძე

პომპეი ფარაერით „აღდგომას გილოცავთ“

ნატო — ეს არის სიტყვა, რომელიც ყველაზე ხშირად გამოიყენება ქართულ რეალობაში, ლინგვისტურ სხეულში პოზიტიურ თუ ნეგატიურ კონტექსტში. ეს სიტყვა თავისი პოპულარობით „გამარჯობასც“ კი უწევს კონკურენციას. ჩემს წერილში შევეცდები, საზოგადოებას დავანახო ნატოს, როგორც ორგანიზაციის რეალური სახე. ასევე განვმარტო: რა არის ნატო? რამდენად მიზანშეწონილია საქართველოს ნატოში ინეგრაცია? დაიცავს კი ის ჩენებს უსაფრთხოებას? ამ წერილში თვალს გადავავლებთ მის მოკლე ისტორიას და დღევანდელ სიტუაციას, არჩევანი კი მკითხველისთვის მიგვინდია — რამდენად გვესაჭიროება ნატო?

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაცია (ნატო^{*}) ჩამოყალიბდა 1949 წლის 4 აპრილს, ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ხელმოწერასთან ერთად, ათი ევროპული და ორი ჩრდილოამერიკული დამფუძნებელი ქვეყნის — ბელგიის, დანიის, ისლანდიის, იტალიის, კანადის, ნორვეგიის, პორტუგალიის, საფრანგეთის, ლუქსენბურგის, პოლანდიის გაერთიანებული სამეცნოს და შეერთებული შტატების მიერ.

დამფუძნებელი წევრების მთავარი მიზანი იყო, წინ აღდგომოდნენ საბჭოთა კავშირის გავლენის გავრცელებას ევროპის კონტინენტზე და შეემცირებინათ აღმოსავლეთ ევროპის სოციალიტერი ბანაკის გავლენა. ხელშეკრულების ხელმოწერით წევრებმა ვალდებულება აიღეს, დაეცვათ საკუთარი თავისუფლება და უსაფრთხოება ერთობლივად, როგორც პოლიტიკური, ისე სამხედრო საშუალებებით. ჩრდილოეთ ამერიკის ჩართვა დასავლეთ ევროპის დაცვის საქმეში ერთმნიშვნელოვნად მოწმობდა, რომ დასავლეთ ევროპაზე პოლიტიკური ან სამხედრო ზეწოლის ნებისმიერი მცდელობა წარუმარტებლობისთვის იქნებოდა განწირული. ოფიციალურად ასეთი მიზნები იყო დეკლარირებული დამფუძნებლების მიერ ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულებით საერთაშორისო საზოგადოებრიობისათვის. ნატოს საქმიანობაც შესაბამისად „განისაზღვრა მის

* NATO (თუნგ.) — North Atlantic Treaty Organization (ჩელ.).

დამფუძნებელ ხელშეკრულებაში დეკლარირებული პრინციპების შესაბამისად“.

80-იანი წლების ბოლოს დაიშალა საბჭოთა კავშირი, აღმოსავლეთის სოციალისტური ბანაკი. მაგრამ ნატომ განაგრძო არსებობა. ჩნდება კითხვა: რა ფუნქცია აქვს ნატო-ს? მან ახალი სტრატეგია შეიმუშავა და ახალ საფრთხეებზე დაიწყო საუბარი, რათა ამ ორგანიზაციის არსებობა, „ტრანსფორმაცია და მოდერნიზაცია“ გაემართლებინათ. ცივი ომის დასრულებიდან 23 წლის შემდეგ, კვლავ აქტუალურია კითხვა იმის შესახებ, თუ რა ფუნქცია აქვს ნატო-ს.

ნათელია, რომ თანამედროვე ნატო თავდაცვითი ორგანიზაციიდან თავდასხმით ორგანიზაციად ჩამოყალიბდა. ხოლო ის არგუმენტები, რაც ნატოს ხელმძღვანელებს და ლობისტებს მოყვავთ მისი არსებობის და საქმიანობის გასამართლებლად, ალოგიკურია და ვერანაირ კრიტიკას გერ უძლებს. რეალურად ნატო აშშ-ის გეოპოლიტიკური თამაშის ინთვაციური იარაღია. 2010 წლის 16 ნოემბერს, ლისაბონში აშშ-ის ყოფილმა სახელმწიფო მდივანმა მადლენ ოლბრაიტმა ჩრდილო-ატლანტიკური ალიანსის ახალ „სტრატეგიულ კონცეფციასთან“ დაკავშირებით წინა-დადებება წარმოადგინა. ეს კონცეფცია 18 ნოემბერს დამტკიცდა კიდეც. „ცივი ომის“ პერიოდის ნატო-სგან ცოტა რამ თუ დარჩა, თუ არ ჩავთვლით სახელწოდებას, გიგანტურ სამხედრო მანქანას და ბრიუსელში აშკარად გაცვეთილ შტაბ-ბინას, რომლის ადგილზეც მაღლ ახალი ნაგებობა აშენდება. ცხრა თვის განმავლობაში ოლბრაიტმა, როგორც „ბრძენთა საბჭოს“ თავმჯდომარემ, რომელიც თორმეტი ძალიან გამოცდილი პოლიტიკოსის და დიპლომატისგან შედგება, მთელი მსოფლიო შემოიარა, აწყობდა სიმპოზიუმებს და ამ ორგანიზაციის 28 წევრი ქვეყნის წარმომადგენლებს ესაუბრებოდა, რათა ახალი კონცეფციის მიღებისთვის მხარდაჭერა მოეპოვებინა და ნატო რეალურად გადაერჩინა დაშლისაგან, რის აღბათობაც საკმაოდ დიდი იყო. მათ ხელოვნურად შექმნილი ახალი საფრთხეებით დაიწყეს სპეცულირება. ასევე უმნიშვნელოვანესი იყო, განესაზღვრათ ორგანიზაციის მიზნების ერთობლიობა, რაც მართლაც ბუნდოვანი იყო. დასავლელი პოლიტოლოგები (ბეჟინსკი, გლუკსმანი და ა.შ) და ჩრდილო-ატლანტიკური ალიანსის ხელმძღვანელები საზოგადოებაში აფიქსირებენ აზრს, რომ არაერთგვაროვანი მიღებომა იყო და არის დღემდე იმ კითხვასთან დაკავშირებით, თუ ვინ შეიძლება იყოს ალიანსის წევრებზე პოტენციური თავდამსხმელი. მათი ფორმულირება შემდეგია: წევრი-ქვეყნების პასუხები განსხვავებულია. ნატო-ს „ძველი“ წევრები, მათ შორის აშშ, დიდი ბრიტანეთი, საფრანგეთი და გერმანია უკვე დიდი ხანია, რაც დაინტერესებულები არიან რესეთთან ნდობაზე აგებული ურთიერთობების ჩამოყალიბებაში, თუმცა ისეთ ქვეყნებს, რო-

გორებიც არიან პოლონეთი, უნგრეთი, ჩეხეთის რესპუბლიკა და ყოფილი აღმოსავლეთის ბლოკის სხვა ქვეყნები, რუსეთის შიში აქვთ შემორჩენილი. ამიტომ ისინი რუსეთის წინააღმდეგ მიმართულ სამხედრო დაგეგმარებას ითხოვენ, რომელიც 1990-იანი წლების ბოლოდან შეჩერებულია. ეს არის ოფიციალურად დეკლარირებული პოზიცია, ხოლო რეალობაში სხვა რამ ხდება: სწორედ აშშ განაწყობს აღმოსავლეთ ევროპის ნატოს ახალ წევრ სახელმწიფოებს რუსეთის წინააღმდეგ. სწორედ აშშ და ბრიტანეთი ხელმძღვანელობენ დეზინფორმაციული პროპაგანდის წარმოებას და მცდარი საზოგადოებრივი აზრის ფორმირებას, რუსეთის მხრიდან აღმ. ევროპის ნატოს წევრი სახელმწიფოების მიმართ საფრთხესთან დაკავშირებით.

ასევე სრული სიცრუეები და არარეალური ახალ კონცეფციაში დეკლარირებული საკითხები, რომ ეს ორგანიზაცია ახალი ტიპის საფრთხეების მოგერიებისთვის უნდა იყოს მზად, რომელიც დაკავშირებული იქნება არა მარტო ტეროიტორიების დაცვასთან, რაც მისი კლასიკური ამოცანაა, არა ამედ მის გარდა, ალიანსის წევრი ქვეყნები იბრძოლებენ ტერორიზმის, ენერგეტიკული უსაფრთხოების დეფიციტის, საინფორმაციო ქსელებზე შემოტევების („კიბერ-ომები“) და კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ. საეჭვოა, ამ ამოცანების გადაწყვეტა მხოლოდ სამხედრო ტიპის ქმედებებით იყოს შესაძლებელი. ასევე მნიშვნელოვანია საკითხი, რამდენად ჯდება სამხედრო-პოლიტიკური ალიანსის ფორმატში მსგავსი საკითხების მოგვარება.

საინტერესოა, რამდენად შეესაბამება ნატო მის მიერ გამოცხადებულ შშვიდობის მყოფელ ფუნქციას, რეალურად როგორი უსაფრთხოების გარანტია იგი. იმ ფაქტების ჩამოთვლის შემდეგ, რომელთაც ქვემოთ მოგიყვან, საზოგადოებას შეუძლია გააკეთოს ანალიზი და განსაზღვროს საქართველოს საგარეო-პოლიტიკური ვექტორის მიზანშეწონილობა ნატოში ინტეგრაციის თვალსაზრისით.

სანამ იარსებებს ნატო, მანამდე იარსებებს ორი პარალელური ისტორია მის შესახებ. პირველი ისტორია ალიანსის „პუმანურ“ მისიას გულისხმობს; მეორე კი, რადიკალურად განსხვავებული, ნგრევისა და მკველობების ისტორიაა, რაც ნამდვილად მოაქვს ნატოს.

დავიწყოთ ნატოს ორმაგი სტანდარტების კლასიფიკაცია და მის მიერ ჩადენილი სამხედრო დანაშაულებების ჩამოთვლა ქრონოლოგიურად.

1) ნატოს დაფუძნებისთანავე მისი წევრი გახდა პორტუგალია 1949 წელს, როდესაც ის ახლოსაც არ იდგა დემოკრატიასთან და პიროვნების თავისუფლების ინდექსთან, სადაც იმ დროს ნახევრადფაშისტური დაქტატურული რეჟიმი ბატონობდა.

2) 1951 წელს ნატოში შევიდა ფრანგოს ესპანეთი (ასევე ნახევრად

ფაშისტური რეჟიმით).

3) სამი წლის შემდეგ 1952 წელს ასეთივე პოლიტიკური სისტემით შევიდნენ ნატოს შემადგენლობაში თურქეთი და საბერძნეთი.

4) საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ ბრძოლაში ნატო კომუნისტებთან თანამშრომლობაზეც არ ამბობდა უარს. 1954 წელს იუგოსლავიამ ტიტოს მეთაურობით შექმნა ნატოს წევრ სახელმწიფოებთან, თურქეთსა და საბერძნეთთან ერთად „ბალკანური პაქტი“, რომლის მონაწილეებიც ვალდებულებას იღებდნენ, ნებისმიერ მათგანზე თავდასხმის შემთხვევაში სამხედრო ძალით დახმარებოდნენ ერთმანეთს.

5) ჯერ კიდევ 50-იან წლებშივე ნათელი იყო, რომ ნატო იმართებოდა აშშ და დასავლეთ ევროპის წამყვანი ქვეყნების გეოპოლიტიკური ინტერესების შესაბამისად. მაგ.: 1974 წელს ნატომ მოახდინა იგნორირება და „მოითმინა“ თურქეთის აგრესია კვიპროსის წინააღმდეგ. ამ აგრესიამ კი ძალიან დიდი ზარალი მიაყენა ნატოს მეორე წევრ-სახელმწიფოს — საბერძნეთს. და მაინც, რატომ დუმდა ნატო კვიპროსის აგრესის დროს, ლოგიკურ ჯაჭვს ერთ პასუხთან მივყავართ: ამერიკისთვის თურქეთი უფრო მნიშვნელოვანი გეოპოლიტიკური პარტნიორია, ვიდრე საბერძნეთი, ამიტომაც ბერძნები იძულებულები გახდნენ, „შელეოლენენ“ ჩრდილოეთ კვიპროსს. ამას თავის მოგონებებში არც მალავდა პენრი კისინჯერი. დღეს კვიპროსი ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოა, მაგრამ დღემდე რჩება გახლეჩილი ორ ნაწილად და ვერ ახერხებს, აღადგინოს ტერიტორიული მთლიანობა.

6) 2002 წელს ნატომ ბლოკში გააერთიანა ბალტიისინერთის ყოფილი საბჭოთა სახელმწიფოები — ლიტვა, ლატვია და ესტონეთი. ამ სახელმწიფოებს არ გაჰქირვებიათ ნატოში გაწევრიანება მიუხედავად იმისა, რომ ისინი უხეშად არღვევდნენ და დღემდე აგრძელებენ ეთნიკურად რუსი მოსახლეობის უფლებების დარღვევას (პარალელურად კი ამავე სახელმწიფოებში მიდის ფაშიზმის, როგორც იდეოლოგის გაფეტიშება და იმ მოქალაქეებისათვის ხოტბის შესხმა, ვინც ჰიტლერის რეჟიმთან თანამშრომლობა). ისინი მოიხსენიებიან, როგორც „ეროვნული გმირები“).

7) ნატომ ასევე გააწევრიანა ბლოკში ხორვატია და ალბანეთი. 1991—1995 წლებში ხორვატიამ ყველაზე დიდი ეთნოწმენდა მოაწყო ევროპაში მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ სწორედ ამ ეთნოწმენდის ეფექტურობა გახდა ხორვატიისთვის საუკეთესო სარეკომენდაციო ბარათი ალიანსში გასაწევრებლად. რაც შეეხება ალბანეთს, ყველასთვის ნათელია, რომ ეს სახელმწიფო ხელისუფლების მიერ კი არა, კრიმინალური დაჯავუფებების მიერ იმართება და კონტროლდება. ალბანეთის ტერიტორიაზე მოქმედებს სეპარატისტების ზურგის გასამაგრებელი ბაზები, რომლებიც მაკედონიის, ჩერნოგორიის და

საბერძნეთის ტერიტორიის მოქმედებების სიტყვას არ გავაგრძელებ ალბანელების სეპარატიზმზე, რომელიც სერბეთში მის ისტორიულსა და განუყოფელ ნაწილში, მეტოხიაში (ე.წ. ცივილიზირებული დასავლეთის მიერ აღიარებული კოსოვოს რესპუბლიკა) ხორციელდება.

საბჭოთა კავშირის, როგორც ნატოს მთავარი გეოპოლიტიკური მოწინააღმდეგის, დაშლის შემდეგ აღიანს უთუოდ სჭირდებოდა იმის დამტკიცება, რომ მას არსებობა და ფუნქციონირება უნდა გაეგრძელებინა, რათა მისი მექანიზმი არ ჩამოშლილიყო. ამისათვის მხოლოდ პოლიტიკური ნება გახდა საკმარისი და აღიანსმა პირველი დარტყმა „აგრესორ“ იუგოსლავიაზე განახორციელა. ეს ომი ნატოს მიერ აუცილებლად უნდა წარმოებულიყო, რათა მის არსებობას ახალი აზრი მისცემოდა.

გავიხსნოთ ფაქტები:

1) ყოფილ იუგოსლავიაში, კერძოდ, ბოსნია-ჰერცოგოვინაში ომის დროს (1992–1995) ჩამოყალიბდა ბოსნიელი სერბების რესპუბლიკა. როდესაც ნათელი გახდა, რომ ბოსნიელ სერბებს ისე ადვილად ვერ გატეხდნენ, როგორც მათ თანამემამულეებს ხორვატიაში, ნატომ გადაწყვიტა ემოქმედა. ეს კი შესანიშნავი საბაბი იყო ახალი ომისთვის. სერბების რესპუბლიკაში, რომლის მოსახლეობაც მილიონზე მეტს ითვლიდა და რომლის არმიაც 70 000–80 000 სამხედროს შედგენდა, ნატოს ჯარების ავიაციაში ორი კვირის განმავლობაში (1995 წლის 30 აგვისტოდან ამავე წლის 13 სექტემბრამდე) 1000-ზე მეტი საბრძოლო გამანადგურებელი ბომბი ჩამოყარა. ნატოს 400-ზე მეტმა სამხედრო თვითმფრინავმა 3515 საბრძოლო ფრენა განახორციელა და მიიტანა იერიში მიზნებზე. მიზნები კი ძირითადად სამოქალაქო ობიექტები და სერბი მშვიდობიანი მოქალაქეები აღმოჩნდნენ. საერთო ჯამში, დაბომბვებმა შეიწირა ათასობით მსხვერპლი, 2 200 000 კი საკუთარი მიწა–წყლიდან დევნილად იქცა. მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ, ევროპაში ბოსნია-ჰერცოგოვინის კონფლიქტი ყველაზე დანაკრეველი იყო თავისი მასშტაბებით.

2) ისევ ყოფილი იუგოსლავის, კონკრეტულად კი, სერბეთის რესპუბლიკის განუყოფელ ისტორიულ ნაწილში, კოსოვო-მეტოხიაში, ე.წ კოსოვოს კონფლიქტს და მასში ნატოს უხეშ ჩარევას მიმოვინილავთ. 1999 წლის 24 მარტს ნატოს ავიაციამ პირველი ავიადარტებები განახორციელა სუვერენულ იუგოსლავიაზე. სხვადასხვა მონაცემით, ნატოს მიერ გაშვებულ იქნა 3000-დან 10 000-მდე ფრთოსანი რაკეტა, სულ იუგოსლავის ტერიტორიაზე ჩამოიყარა 79 000 ტონა ბომბი. მათ შორის, ნატოს მიერ საბრძოლო მოქმედების დროს გამოყენებულ იქნა საერთაშორისო სამართლით აკრძალული 156 კონტეინერი 37 440 კასეტური ბომბი. ასევე წარმატებით გამოიყენეს DU ამუნიცია (ურანით გამდიდრებული ბომბები და ჭურვები). იმ გეოგრაფიულ არეალში, სადაც ამ იარაღს გამოიყენებენ,

ადამიანისთვის უბრალოდ შეუძლებელია ცხოვრება. ხშირ შემთხვევებში ბავშვები იბადებიან ინვალიდები და გონებრივ-ფსიქიური პრობლემებით, ძალზე ხშირია კიბოთი და ლეიკომიით სიკვდილიანობა.

ნატოს ბარბაროსული თავდასხმების შედეგად ნავთობ-ქიმიური წარმოების ობიექტებზე, მიღლიონობით ადამიანი მოიწამლა. ასევე უდიდესი ზიანი მიადგა ტყეს და წყალს. ნატოს ქმდებებს შედეგად მოჰყვა არა მარტო იუგოსლავის ბუნებრივი გარემოს, არამედ ბალკანეთის მთელი რეგიონის ეკოლოგიური კატასტროფა, რაც წლების შემდეგ უფრო მკვე-თობად აისახება ბუნებაზე.

ყველაზე ამაზრზენი ფაქტი იყო დევნილებისა და პუმანიტარული ტვირთების მასინებული დაბომბვა აღსანის მიერ. მიუხედავად იმისა, რომ ბერძნული პუმანიტარული ტვირთების გადადგილების შესახებ ყველა მხარე იყო ინფორმირებული. მოგვიანებით ამ ფაქტს „შეცდომა“ ეწოდა.

იუგოსლავის დაბომბვა გრძელდებოდა 79 დღე, 1999 წლის 24 მარტი-დან ამავე წლის 10 ივნისამდე. ამ კონფლიქტის შედეგად, იუგოსლავის არმიამ დაკარგა 5000 სამხედრო და პოლიციელი, რაც შეეხება სამოქალაქო პირებს, მათი რიცხვი გაცილებით დიდია. მხოლოდ სერბეთის ტერიტორიაზე დაბომბვების დროს დაიღუპა 1300 შვიდობიანი მცხოვრები, 1999 წლის 10 ნოემბერს საერთო სასაფლაოებში აღმოჩენილ იქნა 2108 ცხედარი. მხოლოდ ნატოს ერთი წლის ოკუპაციის შედეგად, რომლის არმიაც 43000 ჯარისკაცს შეადგენდა, 547 აღამინი უგზო-უკელოდ დაიკარგა, ხოლო 2,5 მილიონი მოქალაქე საცხოვრებელი სახლებისა და ყოველგვარი საარსებო მინიმუმის გარეშე დარჩა. ის სერბებიც, რომლებიც კოსოვოს კონფლიქტის შემდეგ დაბრუნდნენ მეტოხიაში, იძულებულები არიან, იცხოვრონ სრულ იზოლაციაში და მოკლებული არიან ყოველგვარი გადაადგილების თავისუფლებას და უსაფრთხოების ყველა ზომას. ისინი ცხოვრობენ პატარა ანკლავურ სოფლებში. კოსოვოში თითქმის ყველა ქალაქი ეთნიკურად სუფთა ალბანური გახდა, მაშინ, როდესაც ათასობით იქ მცხოვრები ეთნიკურად სერბი მოსახლეობის უძრავ-მოძრავი ქონება აღბანელების მიერ უკანონოდ არის მიტაცებული. მათმა მექატრონებმა არც კი იციან, ოდესმე უსაფრთხოება თუ ისარგებლებენ თავიანთი საკუთრებით „კოსოვოს ტერიტორიაზე“. ფაქტობრივად, კოსოვოს და მეტოხის ყველა რაიონში სერბებისთვის არ არის ხელმისაწვდომი სამედიცინო მომსახურება, საგანმანათლებლო და სოციალური დაწესებულებები, რომლებიც მთლიანად ეთნიკურად აღბანელების ხელისუფლების ქვეშაა. კოსოვოს ტერიტორიაზე სერბ ბავშვებს თავიანთ ენაზე განათლების მიღება არ შეუძლიათ.

არცთუ ისე დიდი ხნის წინ, ნატოს სამშვიდობო ძალებმა მოხსნეს იმ

ჯარის შემადგენლობა, რომელიც სერბული სკოლის მოსწავლეების უსაფრთხოებას უზრუნველყოფდა. ამის შემდეგ სერბი ბავშვების უმრავლესობა იძულებული გახდა, რომ საერთოდ არ ევლო სკოლაში ან განათლების მისაღებად კოსოვო-მეტოხიის საზღვრებს გაცილებოდა. ამ კონფლიქტის შედეგად სერბი მოსახლეობა ფაქტობრივად უძუშვევარია. კოსოვოელი მართლმადიდებელი სერბების რელიგიური უფლებები სასტიკად შეკვეცილია, მათ არ შეუძლიათ თავისუფლად მოილოცონ თავიანთი წინძა ადგილები, პატივი მიაგოს სასაფლაოებზე მიცვალებულთა ხსოვნას და ჩატარონ ეკლესიებში თავიანთი რელიგიური რიტუალები. ნატოს სამხედრო აგრესის შემდეგ კოსოვოს ტერიტორიაზე დაინგრა ან ძალიან დაზიანდა 112 ეკლესია, რომელიც ხშირ შემთხვევაში უმოქმედოა. ამ ტაძრებიდან, რაც დაბომბვებს გადაურჩა, ის აღბანელმა ბოევიკებმა ააფეთქეს. კოსოვოსა და მეტოხიის ტერიტორია გახდა ქრისტიანობის დენის და განადგურების თანამედროვე „უბადლო მაგალითი“.

3) არანაკლებ საზარელი სურათი გვაქვს მსოფლიოს სხვა კუთხეში, ცენტრალურ აზიაში – ავღანეთში. სამხედრო ოპერაცია ამ ქვეყანაში 2001 წლის 7 ოქტომბერს დაიწო მოძრაობა „თალიბანის“ წინააღმდეგ. ეს იყო იფიციალური ვერსია. პირველი სამხედრო დარტყმები ნატოს ჯარებმა 40 სამხედრო თვითმურინავის მეშვეობით მიიტანეს, ასევე ამერიკული და ბრიტანული გემებიდან 50-მდე ფრთოსანი რაკეტა იქნა გაშვებული. პირველი ერთი თვის განმავლობაში, მასირებული ავიაშეტევების შედეგად პრაქტიკულად მთლიანად გამოვიდა მწყობრიდან თალიბების ჰაერსაწინააღმდეგო სისტემა. 2001 წლის მთელი შემოდგომის მანძილზე გრძელდებოდა სამხედრო მოქმედებები ავღანეთის სხვადასხვა რეგიონში, მაგრამ დეკემბრის თვეში სამხრეთ-აღმოსავლეთ რაიონს, თორა-ბორას მთიან ლანდშაფტს განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო. როგორც ამერიკელები სადაზვერვო ინფორმაციაზე დაყრდნობით ამტკიცებდნენ, ამ რეგიონში რადიკალიური ისლამური, ტერორისტული ორგანიზაციის შეფი უსამა ბენ-ლადენი აფარებდა თავს, კერძოდ, თორა-ბორას ტერიტორიაზე განლაგებულ გამოქვაბულის კომპლექსს. ბრძოლა თორა-ბორას გამო 12-დან 17 დეკემბრამდე გაგრძელდა და ადგილობრივმა სამხედრო ძალებმა აშშ-ს ავიაციის დახმარებით აიღეს გამოქვაბული, როგორც შემდეგ გაირკვა, იქ ბენ-ლადენი არ აღმოჩნდა. მთავარი მიზეზი კი ავღანეთში ომის დაწყებისა სწორედ რომ ეს საკითხი იყო. ფაქტობრივად, თორა-ბორას აღებით, 2-თვენახევრიანი ომს შედეგად თალიბანის ხელისუფლებიდან ჩამოშორება და მისი საბრძოლო ძალის სრული განადგურება მოჰყვა. 2001 წლის დეკემბრში ავღანეთის გარდამავალი ხელისუფლების მეთაურად ხამიდ კარზაი დაინიშნა.

სწორედ ამ სიტუაციის შემდეგ, იმ მიზეზით, რომ ავღანეთის უს-

აფროტხოება ყოფილიყო უზრუნველყოფილი და სტაბილიზებული, მოკავშირებმა ავღანეთის ტეროტორიაზე შეიყვანეს ნატოს სამხედრო მისია ISAF(International Security Assistance Force), რომელიც შეიქმნა გაეროს უშიშროების საბჭოს 2001 წლის 20 დეკემბრის რეზოლუციის საფუძველზე. თავდაპირველად ISAF-ის მისიის პასუხისმგებლობა მხოლოდ ქაბულის ტერიტორიაზე ხორციელდებოდა. სწორედ ამ მისიის ფარგლებში საპაერო დაბომბვების და სახმელეთო სამხედრო ოპერაციების წარმოების შედეგად ჩვენს წინაშეა აღმაშვოთებელი სტატისტიკა დაღუპული შშვიდობიანი მოსახლეობისა. დამოუკიდებელი არასამთავრობო ორგანიზაციების ოფიციალური მონაცემები და შეფასებები ავღანეთში სამოქალაქო მოსახლეობის დანაკარგების შესახებ ძლიერ განსხვავდება ერთმანეთისაგან. ძირითადი კრიტიკა ადამიანის უფლებადამცველი ორგანიზაციების მხრიდან მიმართულია IMAF-ის აქტიური საავადაციო მოქმედებების წარმოებისადმი, რაც გამოწვეულია დასაბომბი ობიექტების არაზუსტი შერჩევით, რადგან სამიზნე ძირითად შემთხვევაში სამოქალაქო ობიექტები აღმოჩნდა.

2011 წლის ივნისისთვის, „Independent“-ის მონაცემებით, შშვიდობიანი მოსახლეობის დანაკარგებმა ავღანეთში 14-დან 34 ათასამდე შეადგინა.

„Amnesty International“-ის 2012 მოხსენებაში წერია: ავღანეთში მიმდინარე სამხედრო ოპერაციების შედეგად 500 000 ავღანელი იქცა დევნილად საკუთარი საცხოვრებელი აღგილიდან. ისინი მიტოვებულ იქნენ ბედის ანაბარად, როგორც ავღანეთის ხელისუფლების, ასევე საერთაშორისო თანამეჯობრობის მიერ.

2008/2012 წლების სტატისტიკა საერთო ჯამში გვაჩვენებს, რომ შშვიდობიანი მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი (2/3-დან 4/5-მდე მსხვერპლის საერთო რაოდენობიდან) სწორედაც, რომ დაიღუპა NATO-სა და ავღანეთის სახელისუფლო ჯარებსა და თალიბებსა და სხვა აჯანყებული შეიარაღებული დაჯგუფებების შეტაკებების შედეგად. „ასოშეიტედ პრესის“ მონაცემების საფუძველზე 2008 წელს დაიღუპა 1140 შშვიდობიანი ავღანელი, მათ შორის 370 (32%) მოკლულ იქნა ალიანსის ჯარების მიერ, დანარჩენი 770 (68 %) თალიბებს და სხვა შეირაღებული დაჯგუფებების და ალიანსის ჯარების შეტაკებების დროს. სამწუხაროდ, დღემდე გრძელდება შშვიდობიანი მოსახლეობის ხოცვა-ულეტის პროცესი, რომელსაც დასასრული არ უჩანს. უფრო მეტიც, 2011 წლიდან შშვიდობიანი მოსახლეობის დაღუპვის ფაქტებმა 77%-ით მოიმატა, ეს სტატისტიკა 2012–2013 წლებში კიდევ უფრო იზრდება, გაეროს მონაცემებით 81% შშვიდობიანი მოსახლეობის დაღუპვისა გამოწვეულია NATO-ს ბრალეულობით.

საქართველო ISAF-ის მისიის ერთ-ერთი აქტიური მონაწილეა. ჩვენდა სამწუხაროდ, ქართული საჯარისო დანაყოფების კონტინგენტი მეო-

რე ადგილზეა რიცხოვნებით. სრულიად გაურკვეველია, რას და ვის ინტერესებს ეწირებიან ქართველი სამხედროები ავღანეთის ტერიტორიაზე, დაბუქული და სამუდამოდ დასახიჩრებული ქართველი ჯარისკაცების რიცხვმა უკვე რამდენიმე ათეული შეადგინა, რაც ძალზედ შემაშფოთებელი სტატისტიკაა.

ავღანეთში ომი ჯერ არ დამთავებულა, არადა, ამ ომის წარმოების არანაირი საფუძველი არ აქვს არც ალიანსს და არც აშშ-ს. 2001 წლიდან დღემდე ამ მიწაზე შშვილობამ ვერ დაისადგურა. სტრატეგიული კვლევების საერთაშორისო ინსტიტუტი (IISS) თვლის, რომ NATO აგებს ომს ავღანეთში თვითონ ალიანსშივე წამოჭრილი უთანხმოების შედეგად. დიდი რაოდენობა საექსპერტო ორგანიზაციებისა აღნიშნავენ, რომ თალიბები მუდმივად მოქმედებენ ავღანეთის ტერიტორიის 72 პროცენტზე. ფაქტია, რომ დასავლური სამხედრო ბლოკი ვერ აკონტროლებს ავღანეთის ტერიტორიის დიდ ნაწილს, ხოლო ომს დასასრული არ უჩანს უკვე განადგურებულია ინფრასტრუქტურა, მილიონობით ადამიანი დევნილია, ავღანეთის მომავალი კი უცნობია.

4) 2011 წლის მარტში გაეროს უშიშროების კომიტეტის მიერ მიღებულ იქნა ოქტოლუცია, რომლის საფუძველზეც NATO-ს მიეცა უფლება, მარტის თვეშივე განეხორციელებინა საპარაკო სამხედრო ოპერაცია ლიბიის ტერიტორიაზე. NATO-ს ფართომაშტაბიანი სამხედრო საპარაკო კამპანია მიმართული იყო „მოამარ კადაფის რეჟიმის“ წინააღმდეგ. მის ფარგლებში განხორციელდა 26 000 სამხედრო გაფრენა, აქედან 10 000 დარტყმითი ხასიათისა იყო. ალიანსისვე მონაცემებით, მათ გაანადგურეს 5900 სამხედრო მიზანი. ოპერაცია დამთავრდა 2012 წლის ოქტომბერში ლიბიელი აჯანყებულების მიერ მუამარ კადაფის ფიზიკური ლიკვიდაციის შემდეგ. გაეროს ადამიანის უფლებების კომისიის 2 მარტის მოხსენებაში მოყვანილია შშვილობიანი მოქალაქეების დაღუპვის ფაქტები, სადაც ოფიციალურად დეკლარირებულია NATO-ს საპარაკო დაბომბვის შედეგად 50-მდე შშვილობიანი მოქალაქის (მათ შორის 16 ქალი და 14 ბავშვი) სიკვდილი. ადამიანის უფლებათა დამცველი საერთაშორისო ორგანიზაცია „Amnesty International“-ის ექსპერტებმა მოახერხეს შეეგროვებინათ და დოკუმენტურად აღებეჭდათ 55 სამოქალაქო პირის ალიანსის სამხედრო დაბომბვების შედეგად დახოცვის ფაქტები. მსგავსი შემთხვევები დაფიქსირებული იყო ასევე, ტრიპოლიზე, სირტზე, მარსა-ელ ბრე-გუზე, ზღვიტაზე და მაიერზე სამხედრო ოპერაციების შედეგად 300-დან 400-მდე შშვილობიანი მოქალაქეა დაღუპული. რაოდენ საოცარიც უნდა იყოს, NATO დაუინიხით ამტკიცებს, რომ მას არანაირი ინფორმაცია არ აქვს ლიბიაში შშვილობიანი მოსახლეობის მსხვერპლის შესახებ, მთელი შვილთვიანი სამხედრო კამპანიის მსვლელობისას. NATO

თავის პოზიციას 2012 წლის New York Times-ის ერთ-ერთ ნომერში აფიქ-სირებს, NATO-ს არც კი გამოუხატავს ინტერესი, გადაემოწმებინა საერ-თაშორისო უფლებადადამცველი ორგანიზაციების დასკვნების სინამდვილე. მათ შორის არის 27-გვერდიანი ცნობა, რომელიც New York Times-ის მიერ იქნა წარდგენილი NATO-სთვის, სადაც მოცემულია ინფორმაცია 9 საპარო იერიშზე, რომელიც დასრულდა უშეალო მსხვერპლით. ჯერ კიდევ 2011 წლის 14 მაისს NATO-მ Human Rights Watch-ის მიერ ლიბიაში დაღუპული შევიდობიანი მოსახლეობის შესახებ მოხსენების საპასუხოდ განცხადება გააკეთა, რომელშიც ნათქვამი იყო, რომ ალიანსის სამხ-ედრო ავთაციაში ლიბიაში ოპერაცია ჩატარა მაქსიმალური სიზუსტით და მაღალი პროფესიონალიზმით, ხოლო გავრცელებული მოსაზრებები სამოქალაქო პირების მსხვერპლის შესახებ არ შეესაბამება სინამდვილეს.

„NATO-ს კამპანია ლიბიაში ჩატარდა უპრეცენტოდ დეტალურად და ზუსტად, რომელმაც საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის მიერ დადგენილ სტანდარტებსაც კი გადააჭარბა“. ალბათ, სწორედ ამ სტანდ-არტების დამსახურებაა ის, რომ NATO-ს ძალების მიერ ლიკვიდირებულ იქნება მოამარ კადაფის შვილიშვილები, რომელთა შორის ყველაზე უფროსი 3 წლისაც კი არ იყო. ასევე სწორედ ამ სტანდარტებს შეესაბამებოდა კადაფის ფიზიკური ლიკვიდაციაც.

ფაქტია, რომ ლიბიის შემთხვევაში ალიანსის მიერ აგრესია ღიად განხორციელდა, რომლის შედეგადაც ეკონომიკურად წელში გამართული ლიბია იქცა სოციალურად რეგრესიონებად, წესრიგის თვალსაზრისით კი, კრიმინალურ სახელმწიფოდ, სადაც სიტუაციას რადიკალი ისლამისტები აკონტროლებენ. ნათელია, რომ ამ ომის დაწყების ინტერესი არა კადაფის ხელისუფლების შეცვლა, არამედ ნავთობის ხელში ჩაგდება იყო. სწორედ ამიტომაც ზრუნავდნენ თავდაუზოგავად ალიანსის სახელმწიფოები კადაფის მოწინააღმდეგე ისლამისტურ-ტერორისტული ორგანიზაციების შეიარაღებაზე და საპარო გზით NATO-ს მიერ მათი უსაფრთხოების უზრუნველყოფაზე. სწორედ ამიტომაც იქნა ლიბიის ციხეებიდან გათა-ვისუფლებული ათასობით დამნაშავე და რადიკალი ისლამისტი, სწორედ ამ მიზნით ებამარებოდა ალიანსი სხვადასხვა ისლამისტურ-ტერორის-ტულ ორგანიზაციებს, რომ შეეღწიათ ლიბიის ტერიტორიაზე კადაფის კანონიერი ხელისუფლების წინააღმდეგ ბრძოლისათვის. საერთაშორისო სამართლებრივი თვალსაზრისით ლიბიის სუვერენიტეტი უზეშად იქნა დარღვეული.

5) აქტიური საინფორმაციო ომი სირიის წინააღმდეგ ჯერ კიდევ 2011 წელს დაიწყო, რომელის საფუძველზეც 2012 წელს უკვე სირიაში ბაშ-არ ასადის ხელისუფლებასა და „ოპოზიციას“ შორის შეტაკებები მოხდა, რაც სამოქალაქო ოშში გადაიზარდა. არსებობს უდიდესი საფრთხე იმისა,

რომ სირიაში პროცესები ისევე განვითარდეს, როგორც ლიბიაში. აქაც შეიძლება ჩრდილოატლანტიკური ალიანსი იქნას გამოყენებული სირიის კანონიერი ხელისუფლების დასამხობად, რომელსაც დასავლეთი დიქტატორად მოიხსენიებს, ისევე როგორც ეს მოამარ კადაფის შემთხვევაში იყო. დასავლეთი ახდენს იგნორირებას იმისა, თუ ვინ იბრძვის დღეს კონკრეტულად პრეზიდენტ ბაშარ ასადის წინააღმდეგ. რეალურად ის ადამიანები, ვინც ბაშარ ასადის წინააღმდეგ იბრძვიან, არიან ისლამისტური/ტერორისტული ორგანიზაციების მებრძოლები, რომლებსაც დასავლეთი ლევიტიმაციას ანიჭებს, მათ შორის არიან ალ ქადის წევრები; მნიშვნელობა არ აქვს, დღეს მათ რა ჰქვიათ, ალ ნუსრი თუ ალ ზავი, ეს სწორედ ის ძალებია, რომელიც დასავლეთს ეხმარებოდნენ ლიბიაში სამხედრო ოპერაციების დროს და ახლა აგრძელებენ თავიანთ სამუშაოს სირიის ტერიტორიაზე. სირიაში მებრძოლ ჯიპადის წევრებს ფიცი აქვთ მიცემული ალ ქადასათვის, კონკრეტულად კი ეგვიპტელ აიმან ელ ზაჰარისათვის. სწორედ ის გახლდათ ოსამა ბენ ლადენის მარჯვენა ხელი. საინტერესოა, რომ Amnesty International-ის მოხსენებაში არანაირად არ იქნა დადანაშაულებული NATO მასობრივ მკვლელობებში, მაგრამ, სამაგიეროდ, ისინი აკრიტიკებენ ბაშარ ასადს და წერენ სირიის არმიის მიერ განხორციელებული 59 რეიიდის შესახებ, რომელსაც უკანონოდ მიიჩნევენ. გაისმის ძალიან სახითათო მოწოდებები დასავლელი პოლიტიკოსების მხრიდან, რომ NATO-ს სამხედრო ძალები იქნას გამოყენებული სირიაში ბაშარ ასადის ხელისუფლების დამხობისათვის. დღეისათვის სირიაში უკვე მშვიდობიანი მოსახლეობიდან უამრავი მსხვერპლია და თუ იქ ალიანსის მიერ წარმოებულ იქნა სამხედრო საპატიო ოპერაციები, სამხედრო აგრესია ისევ გამოიწვევს კოლოსალურ დანაკარგებს მშვიდობიან მოსახლეობას შორის და NATO-ს მეოქებით ხელისუფლებაში მოვლენ რადიკალი ისლამისტები, რომელთა შეიარაღებაზეც ალიანსი სირიაში დღეს გამაღებით ზრუნავს.

***

რეალურად ჩანს, რომ NATO არის თანამედროვე დაქირავებული მებრძოლებისაგან შემდგარი ორგანიზაცია, რომელიც ტრანსნაციონალური კორპორაციების დაკვეთებს ასრულებს, რომლებით იბრძვიან მსოფლიოს ენერგორესურსების მონოპოლიზაციისა და სრული კონტროლისათვის. თანამედროვე NATO გვაგონებს აღრე და შეუ საუკუნეების დაქირავებულ მებრძოლებს, რომლებიც ოქროსა და სხვა სიმდიდრის ხელში ჩასავდებად სამხედრო სადამსჯელო ოპერაციებს ატარებდნენ სხვადასხვა კონტინენტზე. ნიშანდობლივია ის ფაქტიც, რომ NATO, როგორც ორგანიზაცია, პირდაპირ აღიანსში არის საერთაშორისო კრიმინალურ დაჯვუფებულთან,

რომლებიც დაკავებულები არიან ადამიანის ორგანოებით, ნარკოტიკებითა და იარაღით ვაჭრობით, სწორედ აღიანსი ახდენს მათ ლობირებას და მფარველობას. ამის დამადასტურებელი ფაქტია თანამედროვე „დამოუკიდებელი კოსოვო“. ჯერ კიდევ მეოცე საუკუნის 80-იანი წლებიდან ალბანელები ცნობილი არიან, როგორც ნარკოტრეფიკის ორგანიზატორები ახლო აღმოსავლეთიდან და თურქეთიდან დასავლეთ ევროპაში. დღეს, როდესაც „კოსოვო“ აღიარებულ იქნა „დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ“ და NATO უზრუნველყოფს მის არსებობას, ასეთ დროს მათ მიერ ნარკოტიკებით ვაჭრობას ვერავინ ვერ უშლის ხელს. თითოეულ სახელმწიფო მოხელეს კოსოვოში ჰყავს თავისი ბანდა, რომელიც, სხვადასხვა კრიმინალურ საქმიანობასთან ერთად, ნარკოტიკებით ვაჭრობითაა დაკავებული.

ალბანური ნარკოტიკების ვაჭრობით მოგება უდიდესია, ის შეადგენს 65% ნარკოტიკების სრული ოდენობისა მთელს ევროპაში. სწორედ კოსოვოს გავლით ჰეროინის 90% ევროპას მიეწოდება ამ მხარის კონტრაბანდისტების მიერ. ეს დანაშაულებრივი ბიზნესი დაცულია NATO-ს ჯარების მიერ. დადასტურებული ფაქტია, რომ კოსოვოს დედაქალაქ პრიშტინაში მოქმედებს კლინიკა, რომელიც დაკავებულია ადამიანის ორგანოების უკანონო ტრანსპლანტაციითა და ვაჭრობით, ამ პროცესს სათავე დაედო ჯერ კიდევ კოსოვოს კონფლიქტის დროს და დღევანდელი კოსოვოს პრემიერ-მინისტრი ჰაშიმ ტაჩი და მთავრობის სხვა მაღალჩინოსნები პირადად იყვნენ დაკავებულები ადამიანის ორგანოების ვაჭრობით, ამის შესასებ ევროპაში უმრავი უფლებადაცვითი ორგანიზაცია და ექსპერტი საუბრობს, მათ შორის იუგოსლავიის პრეზიდენტ მილოშევიჩის ერთ-ერთი ბრალმდებელი, პროკურორი კარლა დელ პონტე, რომელიც სინდისმა შეაწუხა. მაგრამ ეთნიკურად სერბი მოსახლეობის ორგანოებით მოვაჭრე ალბანელი დამნაშავენი ჯერ არ დასჯილან, რადგან მათ ხელშეუხებლობას დასავლეთი და NATO უზრუნველყოფს.

რაც შეეხება ავღანეთს, აქაც აღმაშფოთებელი სტატისტიკა გვაქვს ნარკოტიკების თვალსაზრისით, ჩრდილოატლანტიკური აღიანსის მიერ ნარკობიზნესის მფარველობის შედეგად. გაეროს მონაცემებით, 93% მსოფლიო ოპიუმის საერთო რაოდენობიდან იწარმოება ავღანეთში და, რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, NATO-სა და აშშ-ს გავლენის დამკვიდრების შემდეგ ავღანეთში ნარკოტიკების წარმოება 44-ჯერ გაიზარდა. საინტერესო ფაქტია, რომ სწორედ ავღანეთი იყო ის სახელმწიფო, რომელმაც პირველად სცნო კოსოვოს დამოუკიდებლობა, პირდაპირ რომ ვთქვათ, NATO-ს ერთმა პროტექტორატმა სცნო მეორე, „მწარმოებელ-მა“ ცნო „საბითუმო რეალიზატორი“, ერთმა ნარკოსტრუქტურამ ცნო მეორე... ეჭვს არ იწვევს ის ფაქტი, რომ ამ ორმა „სახელმწიფომ“ უკვე დაამჟარა ახლო და მეგობრული ურთიერთობები. NATO ერთი ხელით

ამტკიცებს და ახდენს დეკლარირებას ტერორიზმსა და ტერორისტულ ორგანიზაციებთან ბრძოლისა, ხოლო მეორე ხელით მათვე აფინანსებს, აიარაღებს და მათი უსაფრთხოების გარანტი ხდება.

NATO, არც მეტი, არც ნაკლები, დასავლური დომინანტი სახელმწიფოების ხელში, რომელებიც ახდენენ მსოფლიო პოლიტიკის მონოპოლიზაციას, გეოპოლიტიკური იარაღია, ის რეალურად არც უსაფრთხოებისა და არც მშვიდობის გარანტი არ არის მსოფლიოში და ვერც იქნება, რადგანაც მაქსიმალურად სუბიექტურად პოლიტიზებული ორგანიზაციაა, რომელიც ორმაგი სტანდარტების აფინირებით არის დაკავებული.

* * *

რატომ მიმაჩნია მიზანშეუწონლად საქართველოს ინტეგრაცია NATO-ში, ლოგისტიკური თვალსაზრისით, წმინდა პრაგმატული მოსაზრებებით, პირველი მიზეზი ამისა არის ის, რომ ის მნიშვნელოვნად ზღუდავს ეროვნულ სუვერენიტეტს. NATO-ში გაწევრიანების კანდიდატი თუ წევრი სახელმწიფო, მიუხედავად თავისი ქვეყნის მოქალაქეების ნებასურვილისა, იძულებული ხდება მონაწილეობა მიიღოს ალიანსის მიერ განხორციელებიულ სამხედრო ოპერაციებში, რისი არც ადამიანური და არც მატერიალური რესურსი საქართველოს არ გააჩნია. NATO-ში გაწევრიანება მნიშვნელოვან ზარალს აყენებს სახელმწიფო ბიუჯეტს ფინანსური თვალსაზრისით, რადგანაც თითოეული წევრი სახელმწიფო ვალდებულია, საკმაოდ სოლიდური ფულადი სახსრები შეიტანოს ალიანსის ბიუჯეტში კოველწლიურად.

გარდა ამისა, გასათვალისწინებელია, რომ ალიანს მკაცრად განსაზღვრული სტრუქტურა აქვს. მისი პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს განაგებს სამხედრო კომიტეტი, რომელიც ამერიკელების სრულ კონტროლს ექვემდებარება.* იგივე კომიტეტი გამოიმუშავებს რეკომენდაციებს სამხედრო დოქტრინასთან და სტრატეგიასთან დაკავშირებით. ევროპაში ნატოს გაერთიანებული შეიარაღებული ძალების უმაღლესი მთავარსარდალიც, პრაქტიკულად, მუდამ ამერიკელი გენერალია, რომელიც პარალელურად ევროპაში აშშ ჯარების შტაბის ხელმძღვანელის პოსტსაც იკავებს, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს აშშ სრულ ჰეგემონობას ამ ორგანიზაციაში.

NATO-ს მიერ მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეში განხორციელებული სამხედრო აგრესიიდან გამომდინარე, რომელმაც ათიათასობით მშვიდობიანი ადამიანის მსხვერპლი გამოიწვია, ზნეობრივი ფაქტორი გვეკარნახობს, რომ ჩვენი ადგილი ამ ორგანიზაციაში არ არის. NATO მორალ-

* აქედან გამომდინარე, მხოლოდ ასტურელი შეიძლება ეწოდოს ქართველთა საგარსუდო ოოლს ნატოს ორგანიზაციაში (რედ.).

ური თვალსაზრისით არის ფარსის, ამორალურობის და არაპუმანური ქცევების ეტალონი შეოფლიოში. მით უფრო, რომ საქმე ხშირ შემთხვევაში ეხება მართლმადიდებელ სამყაროსთან ბრძოლას, ამის დასტურად ყოფილი უგოსლავის მაგალითიც საკმარისია; გავიხსენოთ, რომ 1999 წლის გაზაფხულზე, ნატოს პილოტებმა დღეს სერბ მოსახლეობას დააყარეს ბომბები წარწერით — „აღდგომას გილოცავთ“. ამას მხოლოდ ანტიქრისტიანული სულისკვეთებით განმსჭვალული ძალა გააკეთებდა და ამ ფაქტს არ აქვს შემთხვევითი ხასიათი. ვგონებ, მხოლოდ ეს საფუძველი კმარა იმისათვის, რომ უარი ვთქვათ NATO-ში ინტეგრაციაზე.

დაბოლოს, NATO ვერასოდეს გახდება საქართველოს უსაფრთხოების გარანტი, კავკასიის რეგიონში NATO-ს გეოპოლიტიკური მოწინააღმდეგები არიან უდიდესი სამხედრო პოტენციალის მქონე სახელმწიფოები — რუსეთი და ირანი, რომლებიც ვერასოდეს შეეგუებიან, რომ NATO-ს ბაზები განლაგდეს საქართველოს ტერიტორიაზე. რადგანაც ისინი ღრმად არიან დარწმუნებულები, რომ ხვალ ეს ბაზები მათი სახელმწიფოების წინააღმდეგ იქნება გამოყენებული. ამიტომაც უდიდესი საფრთხის წინაშე აღმოვჩნდებით, თუ საქართველო გამოყენებული იქნება დასავლეთის მიერ NATO-ს პლაციდარმად, ხოლო რუსეთთან და ირანთან ომის შემთხვევაში — სამხედრო პოლიგონად, რაც საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას და მოსახლეობას საბოლოოდ გაანადგურებს.

გამოყენებული ლიტერატურა:

- Richard David Precht: „Wer bin ich – und wenn ja, wie viele?“ Goldmann-Verlag, 2007. Seiten 15, 72, 152.
- Frankfurter Rundschau. Wer ist die NATO - und warum? 2010, 17 May.
- . „G.I. Kills 16 Afghans, Including 9 Children In Attacks on Homes“. New York Times, March 12, 2012.
- . „U.S. troops posed with body parts of Afghan bombers“. Los Angeles Times, April 18, 2012.
- . „Drones At Issue....: Raids Disrupt Militants, but Civilian Deaths Stir Outrage“. New York Times, March 18, 2012.
- . „Civilians Die in a Raid by Americans and Iraqis“. New York Times, Aug. 7, 2011.
- . „NATO Strikes Libyan State TV Transmitters“. New York Times, July 31, 2011.
- . „NATO admits raid probably killed nine in Tripoli“. St. Paul Pioneer Press, June 20, 2011.
- . „U.S. Expands Its Drone War to Take On Somali Militants“. New York Times, July 2, 2011.

10. „NATO airstrike blamed in 14 civilian deaths“. St. Paul Pioneer Press, May 30, 2011.
11. „Libya Effort Is Called Violation of War Act“. New York Times, May 26, 2011.
12. „Raid on Wrong House Kills Afghan Girl, 12“. New York Times, May 12, 2011.
13. „Yemen: 2 Killed in Missile Strike“. Associated Press, May 5, 2011.
14. „NATO Accused of Going Too Far With Libya Strikes“. New York Times, May 2, 2011.
15. „Disposal of Bin Laden’s remains violated Islamic principles, clerics say“. Associated Press, May 2, 2011.
16. „Photos of atrocities seen as threat to Afghan relations“. St. Paul Pioneer Press, March 22, 2011.
17. „Missiles Kill 26 in Pakistan“ („most of them civilians“) New York Times, March 18, 2011.
18. „Afghans Say NATO Troops Killed 8 Civilians in Raid“. New York Times, Aug. 24, 2010.
19. „A dozen or more“ Afghan civilians were killed during a nighttime raid August 5, 2010 in eastern Afghanistan, NATO’s officers said. Chicago Tribune, Aug. 6, 2010.
20. „Afghans Say Attack Killed 52 Civilians; NATO Differs“. New York Times, July 27, 2010.
21. NATO: Investigate Civilian Deaths in Libya. At Least 72 Dead in Air Attacks on Unclear Targets MAY 14, 2012.
22. Amnesty International Libya: Civilian deaths from NATO airstrikes must be properly investigated. 19 March 2012.
23. The Real Story of a massacre in Kosovo. David Morrison.
24. Bosnian War Crimes Suspect Killed by NATO Troops After Resisting Arrest. January 10, 1999| From Times Wire Services.
25. Ионов Александр Алексеевич .Очерки военной истории конфликта в Югославии (1991-1995). ст., 45,67,74.
26. 2013-04-12. Аллен Жюль: «Международная амнистия» не осуждает убийц из Аль-Каиды и НАТО.
27. М. Андреев. Современные проблемы взаимодействия СБ ООН с региональными организациями в сфере обеспечения международного права и безопасности.
28. <http://press-post.net/> Балканская война и новый мировой порядок, 27 сентября, 2011.
29. Этнические чистки и «мир» в Косово: Дневник сербского корреспондента ИА REGNUM.
30. «Известия», 21 марта 2004, В Косово — этнические чистки.
31. Жертвы реальные и виртуальные. Ирина Антанасиевич. 15 января 2007 года. <http://www.pravoslavie.ru/>.